

PORKÅLEN

Nr. 4 • December 2013

Ska ni ha fest?

Hyr föreningslokalen

Fyrverkerier?

Visa hänsyn

Är du vattensmart?

Släkt ljusen?

Lämna aldrig
levande ljus
ensamma

Återvinn

- Så här gör du

Hjälp snöröjningen

- Ta undan din cykel om
du inte använder den

Innehållet i detta nummer av PORKALEN

2	Bilder från invigningen
3	Viktiga telefonnummer
4-5	Återvinning - Så här gör du
6-7	Ventilation. Hur funkar det?
8	Bostadsrättstillägget
9	Information om bastu, gym och Nattknappen Stockholm
10	5 sätt att vara vattensmart
11	Erbjudande om värdeskåp
12	Angående fyrverkerier

Bilder från invigningen

Bilder: Lars-Åke Hedberg

I slutet av november invigdes den nya föreningslokalen på Sibeliushöjden 52 med öppet hus och fika. Renoveringen drog ut på tiden på grund av händelser vi skrivit om i tidigare nummer av Porkalen. Nu kan alla boende äntligen hyra vår fräscha föreningslokal.

Gott med fika på invigningen

Utsikten från "lounge"-delen.

PORKALEN

Ansvarig utgivare:
Lars-Åke H. Hedberg
Ordförande

Besöksadress:
Brf Porkala
Sibeliushöjden 34
164 72 KISTA

Redaktör:
Jari Juntunen

Hemsida:
www.porkala.se
E-post:
porkala@telia.com

Artiklar utan namn på författaren svarar redaktionen för.

Har ni förslag på vad ni vill läsa om i Porkalen? ... eller ni kanske vill bidra med en artikel eller krönika? Hör av er då till porkala@telia.com och skriv "Till Porkalen" i ämnesraden så kanske det du skriver kommer med i nästa nummer av PORKALEN.

Nästa nummer utkommer i februari. Sista dag för insänt material: 2 februari.

Tryckeri:
APEC-Tryck och Förlag AB
Spånga, 08-761 81 18

VIKTIGA TELEFONNUMMER

Föreningskontoret Sibeliushöjden 34 E-plan	08-750 66 30	Nyckelhantering, överlåtelser, pantärenden, kontrakt, hyreslokaler, garage, P-platser m.m.
Fax: E-post:	08-751 57 71	porkala@telia.com
Öppettider: Mån-Fre 07:00-10:00 Mån (udda veckor) 19:00-20:00* * bemannad av styrelsemedlem		Telefontid: Mån-Fre 07:00-12:00 övrig tid : telefonsvarare
Felanmälan fastighet: Primär	08-12 00 27 08	Felanmälan vardagar 07:00-16:00 E-post: felanmalan@primar.se Hemsida: www.primar.se Klicka på fliken "Felanmälan" och välj "Hyresgäst". Felanmälan genom e-post/hemsida tillgänglig dygnet runt
Akuta fel Primär fastighetsjour	08-12 00 27 08	vardagar 16:00-07:00 samt helger Obs! Om uttryckningen ej bedöms som akut, måste den boende själv betala för den
Förvaltare: HSB Servicecenter	010-442 11 00	Telefontid 08:00-16:30
ISS Facility Services AB	018-66 01 60	Frågor om hyror och avgifter
Felanmälan garageport	08-618 01 80	Kone AB
Felanmälan hiss	08-21 33 00	Hissgruppen AB
Länsparkeringsbevakning AB	08-735 60 20	Parkeringsbevakning på föreningens mark
Securitas	070-644 36 15	Övriga bevaknings- och störningsfrågor

Återvinning - Så här gör du

Text: Mats Björndahl

Det är viktigt att återvinna det man kan. Ibland kan det dock vara svårt att veta i vilken bingde det ska sorteras i. Läs vidare så har du kommit en bra bit på vägen.

Om du ser denna symbol på nåt du ska göra dig av med så kan du ta en omväg till grovsoprummet med den.

Bild: sv.wikipedia.org

De sopor som en vanlig privat person producerar kan lite grovt delas upp på hushållssopor, grovsopor, byggsopor, elavfall, miljöfarligt och övrigt.

I föreningen finns möjlighet att kasta hushållssopor och grovsopor, men det finns även vissa möjligheter att ta tillvara annat.

om de även skulle kunna slängas i sopnedkastet.

Föreningens sopnedkast är kopplat till en central sopsugstation (vid simhallen) och alla hushållssopor sugs via rörsystem dit för komprimering några gånger om dagen.

Sortering

I grovsoprummet slängs:

Metall avfall: Detta är främst konservburkar, men även gamla kastruller, metallföremål och liknande.

Glas: Detta är genomskinligt eller "frostat" glas, men inte speglar eller liknande. Glas sorteras på klart (vitt) och färgat glas. Allt skall vara ursköljt så det inte luktar illa.

Plast: Allt påtänkligt som är gjort av plast och har återvinningssymbolen i botten (en triangel av pilar). Äldre föremål har inte denna och då får man använda sunt förnuft. Exempel en hink och många andra hårdplaster hör hemma i plaståtervinningen. Allt skall vara ursköljt så det inte luktar illa.

Papper: Här slängs nästan allt av papper (bland annat böcker). Masonitskivor är av pressat papper men slängs inte här utan i övriga grovsopor. Så kallade fönsterkuvert (kuvert som har ett genomskinligt fönster för adressen) skadar processen och får inte slängas bland pappersåtervinning (dessa slängs antingen med övrigt skräp i sopnedkastet eller så river man bort fönstret och slänger i pappersåtervinning). Kom ihåg att inte slänga tidningarna i en plastkasse utan töm denna i bingen eller använd pappkasse. Övrigt: Skräp från lägenhet eller förråd som inte är eldrivet eller skrymmande (t.ex. möbler) lämnas i bingarna för övriga grovsopor. Byggavfall från ombyggnader och liknande **skall aldrig lämnas här** utan detta är den boende alltid skyldig att själv ta hand om. Används en firma för arbetet är denna skyldig att ta bort soporna som del av arbetet och det skall ingå i offerten.

För att underlätta för boende har föreningen även viss utökad

service.

*I grovsoprummen finns batteriholkar (röd brevlåda) för uttjänta batterier.

Möjlighet att lämna mindre elavfall i en bingde.

*En bingde för glödlampor/lågenergilampor och lysrör. Obs! Tänk på att lågenergilampor som gått sönder är miljöfarligt avfall på grund av kvicksilverdammet och inte får lämnas bland övrigt. Sådant måste läggas i en försluten container som märks miljöfarligt och vad den innehåller.

*Vitvaror är ni själva ansvariga för att ta hand om. Ofta ingår hämtning av de gamla när man köper nya eller för en liten kostnad. Föreningen har möjlighet att ta hand om dessa i liten mängd om omständigheterna gör att de inte kunnat hämtas i samband med köp av ny. Man ställer den då i grovsoprummet där föreningens personal sedan flyttar denna till uppsamlingsrum. Om detta missbrukas och mängden ökar eller vitvaror ställs på andra platser kommer policyn att

ändras och alla måste ansvara för det helt själva.

*I grovsoprummet i Porkalafaret finns även ett rum för möbler. Vad det gäller övriga sopor får man försöka använda sunt förnuft.

Miljöfarligt avfall

Inga miljöfarliga sopor får lämnas i grovsoprummen, slängas i sopnedkastet eller hällas ut i avloppet. Exempel på dessa är lösningsmedel, kemiska restprodukter, målarfärg, bilbatterier m.m. Dessa lämnas antingen på kommunens soptipp eller i den ambulande

En av Stockholm Stads mobila miljöstationer som åker runt stan för att samla ihop farligt avfall och småelektronik från stockholmarna.

Bild: Trafikkontoret Stockholm Stad

Julsopor

Nu stundar snart julen och det ger vissa förändringar i de sopor som produceras. Alla förpackningar i papp och julklapps papper kan med fördel slängas hopvikt i pappersåtervinningen i grovsoprummet. Om de slängs i sopnedkastet kan det leda till stopp eller att det fylls upp. Släng inte vätskor ned i sopnedkastet och kom ihåg att inte hälla ut fett i avloppet. Om ni har köpt en riktig julgran

så är det möjligt att slänga denna i grovsopbingen för övrigt avfall. Den ska då delas upp i mindre bitar (kapa av grenar och dela stammen) och kan med fördel slängas innan alla barren börjat lossna. Har ni en plastgran som ni tröttnat på skall denna också kastas i övrigt bingen och inte för plaståtervinning. Metallförpackningar och glas fördelas i de bingar i grovsoprummet som normalt används.

Eftersom det inte sker hämtning på röda dagar och helgen i år fördelar sig så många vardagar blir helg är det viktigt att tänka på att packa sopor bra och försöka slänga så inte bingarna blir fulla i förtid. Kom ihåg att miljöfarligt avfall inte får lämnas i grovsoprummet.

God jul och Gott Nytt År

Ventilation. Hur funkar det?

Texter: Erik Hörnkvist Grafik: Johan Jarnestad

TEXTER OCH GRAFIK HÄMTADE FRÅN
FASTIGHETSTIDNINGEN NR 1 2011

Ett väl fungerande ventilationssystem kan vara en både krånglig och dyr historia. Och dessvärre är det alltför lätt att sabotera – ofta av ren okunskap. Därför är det viktigt att de boende har kunskap om hur ventilationen fungerar.

Våra bostäder har blivit betydligt tätare och bättre isolerade. Men energi-effektiviseringen har sitt pris. Luftomsättningen har minskat radikalt. Sambanden är komplexa men helt klart har den varit en avgörande faktor bakom den explosionsartade ökningen

av astma och allergi.

1994 infördes OVK (obligatorisk ventilationskontroll) i syfte att komma tillrätta med problemen. Det har blivit bättre.

-Men det hinner i princip alltid bli fel mellan OVK-omgångarna. Någon har satt in

fel typ av fläkt, någon har täppt igen inluftsventilerna... säger Erik Nilsson, energikonsult på Fastighetsägarna Stockholm.

Luft in

Principen är enkel – lika mycket luft in som ut. Gränsen för luftombyte är enligt byggnorm 0,5 omsättningar per timme. Det ställs in på ventilationsdonen vid kontroller, men inte sällan glömmar man att kontrollera att luftintagen är tillräckliga. Luften letar sig in på oönskade ställen. Det drar!

Luft ut

Äldre hus med självdrag fungerar utmärkt då det är stora skillnader mellan temperatur inne och ute. I många fastigheter sugs luften ut av en fläkt, oftast placerad på vinden eller taket. Mest energieffektiv är mekanisk från- och till-luftsventilation. Där värmen i frånluften återförs via tillluftsdon.

Spaltventiler

Det är inte ovanligt att spaltventiler stängs för att man upplever drag. Glöms de i stängt läge blir effekten den motsatta. Luften ska in i alla fall och man får "tjyvdrag" lite här och var. För få ventiler gör att luftströmmen blir för kraftig.

Öppna i vardagsrummet istället för i köket

Om ventilationen är i balans så slipper du bäst matos i lägenheten med stängd köksdörr och öppet fönster i exempelvis vardagsrummet. Stäng av termostatventilen på elementen när du vädrar. Denna släpper annars fram mer varmvatten till elementen utan att det blir ett dugg varmare i lägenheten.

Luften ska cirkulera

Luften ska komma in i vardags- och sovrum och sugas ut på toaletten och i köket. För att det ska fungera får inte inredningar vara helt täta. Eventuellt kan man behöva ta upp en luftspringa eller sätta in ventiler. Stänger man till öppningarna där det är tänkt att luften ska in blir flödet i lägenheten fel.

Rengör ventilerna!

Skruva inte på ventilens inställningsläge. Då ändras hela balansen. Detta är en fackmans jobb. Som boende måste man se till att det är rent så att luften kan passera. Rengör både ventil i badrum och filter i spiskåpa.

Så kollar du frånluftsventilen

Enkelt! Håll en bit toapapper mot frånluftsventilen i kök eller badrum. Fastnar pappret är suget okej. Om inte bör fastighetsägaren undersöka orsak. Fläkten kan stå stilla, filter kan vara igensatta, det kan vara otillräckligt med tilluft. Oavsett orsak så är otillräcklig ventilation ett allvarligt hälsoproblem – både för de boende och själva huset.

Glöm inte luften vid tätning

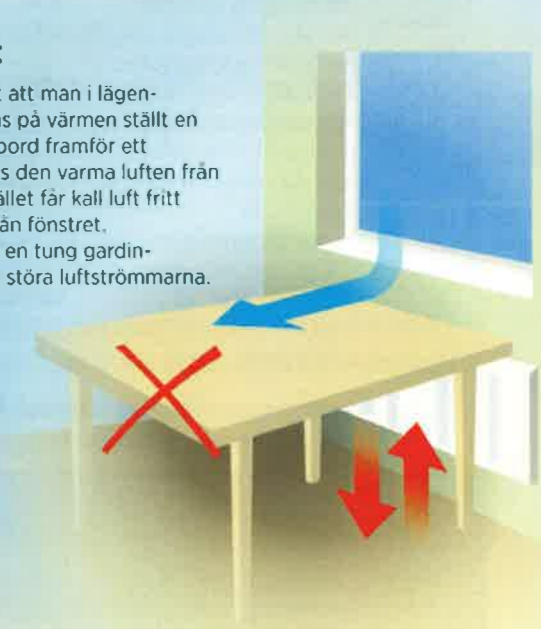
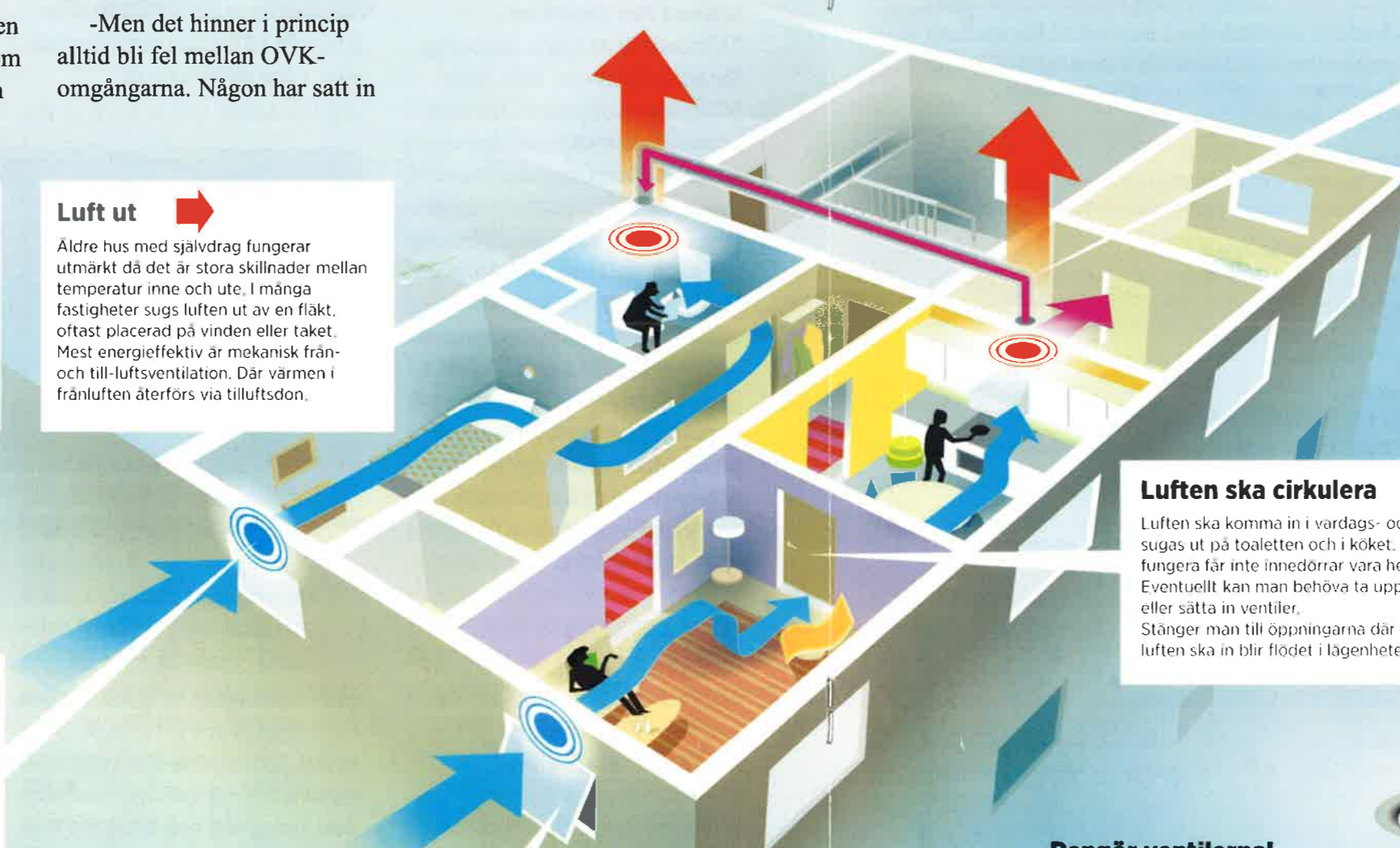
Täta hus är energimässigt bra. Men de tidigare otätheterna fungerade som luftintag. Se till att ersätta med tillräcklig mängd till-luftsventiler. Annars kommer luften att storma in genom de små hål som finns. Ett hus kan aldrig bli för lufttätt. Vad det handlar om är att kunna styra de nödvändiga luftflödena.

Felmonterad köksfläkt

Det kanske vanligaste problemet. Monterar man en spisfläkt (med motor) där det tidigare satt en spiskåpa (utan motor) så kommer luften att tryckas ut någonstans. Troligen kommer det att lukta os i badrummet. I värsta fall får grannarna in ditt matos.

Möblera rätt

Det är inte ovanligt att man i lägenheter där det klagas på värmen ställt en stor soffa eller ett bord framför ett element. Då hindras den varma luften från att stiga uppåt. Istället får kall luft fritt fram att rasa ner från fönstret. Det kan räcka med en tung gardin-upsättning för att störa luftströmmarna.

Bostadsrättstillägg

Din bostadsrättsförening har valt att teckna bostadsrättstillägg i Folksam. Den gäller för dig och alla bostadsrättsägare i din förening. I grunden behöver du en hemförsäkring för dina personliga saker. Du som bostadsrättsinnehavare är också skyldig att ha en försäkring för bostadsrätten. Men nu kan du vara lugn. Nu har du en försäkring för din bostadsrätt som skyddar allt du bryr dig om.

Försäkringen gäller för

- själva lägenheten med tillhörande utrymmen, dock endast för skada som du svarar för på grund av din underhållsskyldighet enligt bostadsrättslagen och föreningens stadgar
- fast inredning som du själv bekostat
- inglasad balkong/altan
- markis/tak över uteplats allt under förutsättning att skadan inte ersätts genom fastighetens försäkring
- tomtmark som tillhör bostadsrättsföreningen och som du enligt föreningens stadgar är skyldig att underhålla
- egendom som är avsedd som fast inredning i bostadsrätten men som ännu inte blivit monterad, förutsatt att egendomen är under transport till bostadsrätten eller förvaras i bostadsrätten eller i dess förrådsutrymmen.

Försäkringen gäller för följande skadehändelser

- Brand, blix, explosion med mera
 - Läckage
 - Översvämning
 - Storm
 - Hagel
 - Jordskalv, jordskred med mera
 - Skada orsakad av vilda djur
 - Hushållsmaskin- och installationsskador
 - Glasruteskador
 - Stöld och skadegörelse
- Högsta ersättningsbelopp för skadehändelser enligt ovan är fullvärde.

Försäkringen gäller för skada på eller förlust av försäkrad egendom genom plötslig och oförutsedd händelse (allriskåtagande).

Högsta ersättningsbelopp

För skada orsakad genom plötslig och oförutsedd händelse är högsta ersättningsbelopp 200 000 kronor.

Ersättning för extrakostnad

Försäkringen ersätter extrakostnad som kan uppkomma vid återställande eller reparation efter skada på grund av att nya normer och branschregler gäller vid skadetillfället.

Åldersavdrag

Åldersavdrag på skadade byggnadsdelar är max 20 000 kronor.

Självrisk

Självrisk är 1 500 kronor.

Vid skada

Ring 08-772 80 20 eller mejla till foretagsskada@folksam.se. Uppge bostadsrättsföreningens organisations- eller försäkringsnummer så hjälper vi dig.

Folksam

Bastu

Inom bostadsrättsföreningen finns det en bastu för de boende att använda. Bastun är bra att värma sig i när det är kyligt ute.

Bastun ligger på Kaskögatan 10 (källargången). Bastun är utrustad med två duschar, dock så måste du ta med egen handuk och duschtvål. Bokning av bastu gör man med en nyckel och ett litet lås (som man hade förr i tiden när man bokade tvättstuga). Nyckel och bricka till Kaskögatan 10 (baksidan) får man av tjejkarna på föreningskontoret. När man har fixat nyckel och bricka till Kaskögatan 10 (baksidan) så är det bara att boka vilken dag och tid man vill ha bastun. Årskostnaden för bastun är låga 800 kronor och den betalas i samband med

avgiften i januari.

Anmäl ert intresse till föreningskontoret om ni är intresserade.

Regler för bastun:

- Bastu ska användas endast av medlemmar
- Du får inte låna ut bastunykeln till obehöriga
- Bastu är inte till för att bada hundar/katter i, tänk på allergiker
- Städa efter Dig - spola rent med slangen
- Ta med Dina egna sopor (burkar, flaskor m.m.). Det som ni tar dit, ska ni ta med er också
- Den som har sista bastutiden var vänlig och kontrollera att bastun är avstängd när du går. Detta för att spara energi.

Gym

Föreningen har ett gym som endast medlemmar får använda. Gymmet ligger på baksidan av Porkalagatan 15.

Här finns olika sorters redskap för att träna och hålla kroppen i trim, men duscha får du göra hemma för det saknas dusch på gymmet.

Årsavgiften för gymmet är 1000 kronor och den betalar du i samband med januariavgiften

Om ni är intresserade så hör ni av er till föreningskontoret. Gymmet är inte så stort och man får därför inte lämna ut hur många brickor som helst. Föreningskontoret kan berätta mer om detta och kan även sätta er på en eventuell väntelista om det skulle vara kö.

Nattknappen Stockholm

I syfte att öka tryggheten bland människor som rör sig utomhus på helgkvällar finns stödtelefonen Nattknappen Stockholm.

Nattknappen är till för dig som känner dig otrygg - eller orolig - när du vistas utomhus i Stockholms län. Telefonen - 020- 44 66 66 - är öppen mellan klockan 23.00 och 03.30 under fredag- och lördagkvällar och är till för alla som vistas i Stockholms län.

- Den som ringer får prata med Polisens volontärer. Om någonting ändå skulle hända lämnas samtalet över till en polis.
- I första hand handlar samtalet om att vara ett "sällskap i luren" tills dess att den som ringer har kommit till en plats där man känner sig trygg. Ibland behöver han eller hon också få reflektera över orsakerna till att man känner sig otrygg och få lite tips på alternativ upplyst gångväg eller

- liknande.
- Ett samtal till Nattknappen kan likställas med ett samtal till föräldrar, en vän eller en kompis.

Polisen

Nattknappen
Ring: 020 - 44 66 66

5 sätt att vara vattensmart

Installera snålspol och fixa den där droppande kranen. Här är fem steg till smartare användning av vatten och energi hemma.

Bild: Jari Juntunen

1 2 3 4 5

Dusch och bad

- En tio minuters dusch om dagen kostar cirka 2 000 kronor per år. Med ett snålspolande duschhandtag kan du halvera vattenmängden och kostnaden.
- Installera snålspolande kranar och duschmunstycken.
- Duscha kort i stället för att bada.
- Låt inte kranen stå och rinna.
- Laga droppande kranar så snart du kan.

Tvätt

- 80 procent av Sveriges befolkning har mjukt vatten vilket innebär att det räcker med den lägsta doseringen tvätt och diskmedel för att det ska bli rent. Din kommun kan svara på om du har mjukt vatten.
- Skölj tvätten i kallt vatten.

Handdisk

- Diska inte under rinnande vatten, skölj i kallt vatten.
- Välj ett miljömärkt diskmedel.
- Tänk på att det bara behövs en liten mängd diskmedel. Om det är lödder kvar när du släppt ut vattnet har du använt för mycket diskmedel.

Maskindisk

- Fyll diskmaskinen och använd "sparprogram" så ofta som möjligt
- På förpackningen står hur mycket diskmedel som behövs. Ta inte mer än vad som anges på förpackningen det gör inte disken renare utan belastar bara miljön mer.
- Diskmedelstabletter gör att du inte överdoserar. Ibland räcker det till och med med en halv tablett.
- Koppla diskmaskinen till kallvattenkranen.

Kemikalier

- Häll aldrig ut lösningsmedel eller färg i vasken eller toaletten.
- Välj miljömärkta rengöringsmedel, diskmedel, tvättmedel, schampon och tvål.

Text: www.naturskyddsforeningen.se

PORKALEN

Värdeskåp

I förra numret av Porkalen tog vi upp erbjudandet om värdeskåp till ett förmånligt pris. Nu har vi kompletterat med mer information och priser på alla värdeskåp i erbjudandet och dessutom svaret på frågan "Hur gör man om man vill köpa?"

Redaktionen

Under början av 2011 genomförde Fastighetsägare i Järva en utredning om lägenhetsinbrott under tre års tid. Utredningen visade på ett behov av förstärkt skydd för de boende och deras ägodelar i lägenheterna. Detta kan bland annat skapas med hjälp av värdeskåp som installeras i lägenheterna. Fastighetsägare i Järva (Brf Porkala är en av medlemmarna, reds. anm.) har därför tecknat avtal om leverans och montage av värdeskåp till en förmånlig kostnad.

Värdeskåpen påminner i utförandet om de skåp som brukar finnas i hotellrum. Nuförtiden är det inte lika vanligt med bankfack vilket kan leda till att fler personer förvarar värdesaker i hemmet. Genom att använda ett värdeskåp försvårar man för inbrottstjuven.

Fastighetsägare i Järva

Hur går man vidare till köp?

- Kontakta föreningskontoret.
- Föreningskontoret samlar sedan ihop beställningarna och tar kontakt med Kassaskåpspoolen (avtalet är med dessa) och beställer skåpen och eventuella installationer av dessa.

BRF 30 under användning.

Bild: Kassaskåpspoolen

Erbjudandet:

Stöldskyddsskåp serie BRF, certifierad med inbrottsklass 2 enligt Europeanormen EN 14450 och Brandklass 30P enligt Europeanormen EN 15659

Modell:

BRF 30	1 970 kr
BRF 45	2 661 kr
BRF 67	3 329 kr

Alla priser inklusive moms. Frakt ingår i priset.

Leverantören erbjuder även ett stöldskyddssåp som inte har samma certifiering mot brand.

Stöldskyddsskåp serie Eurolite, certifierad med inbrottsklass 2 enligt Europeanormen EN 14450 och Brandklass 30P enligt ryska GHOST.

Modell:

FS 10	1 179 kr
FS 40	1 494 kr
FS 45	1 866 kr

Alla priser inklusive moms. Frakt ingår i priset.

Installation kostar vid enstaka köp 688:-/skåp men om tre eller fler beställer installation, går priset för installationen ner till 594:-/skåp (inkl. moms).

PORKALEN

VIKTIG INFORMATION !

TILL FÖRÄLDRAR I KISTA, AKALLA OCH HUSBY

Nu kommer en period då många firar med fyrverkerier

Tänk då på att det är:

- ... enligt svensk lag en åldersgräns på 18 år för att köpa och använda fyrverkerier. Det är du som vuxen och förälder som har ansvaret. Om ditt barn påträffas av polis med raketer kan du som förälder få böter på ca 1 500 kr. Om raketer orsakar skada kan du som förälder till och med få fängelse upp till 6 månader. Lagen finns för att vi är rädda om våra barn och ungdomar!
- ... krav på polistillstånd om du ska använda fyrverkerier på andra dagar än nyårsafton, påsk och valborg
- ... förbjudet att avfira fyrverkerier inom tätbebyggda bostadsområden
- ... många boende och deras husdjur som tycker att fyrverkerier är störande och obehagligt. Visa därför hänsyn!

Tänk efter före så att ingen kommer till skada!

Stockholms
stad

RINKEBY-KISTA & SPÅNGA-TENSTA
STADSDELSFÖRVALTNINGAR

Järva-Andan är ett nätverk för alla "goda krafter" i Järva såsom föreningar, moskéer, fastighetsägare, företagare, polis, räddningstjänst, stadsdelsförvaltningar mfl.

Närpolisen
Södra Järva
och Kista